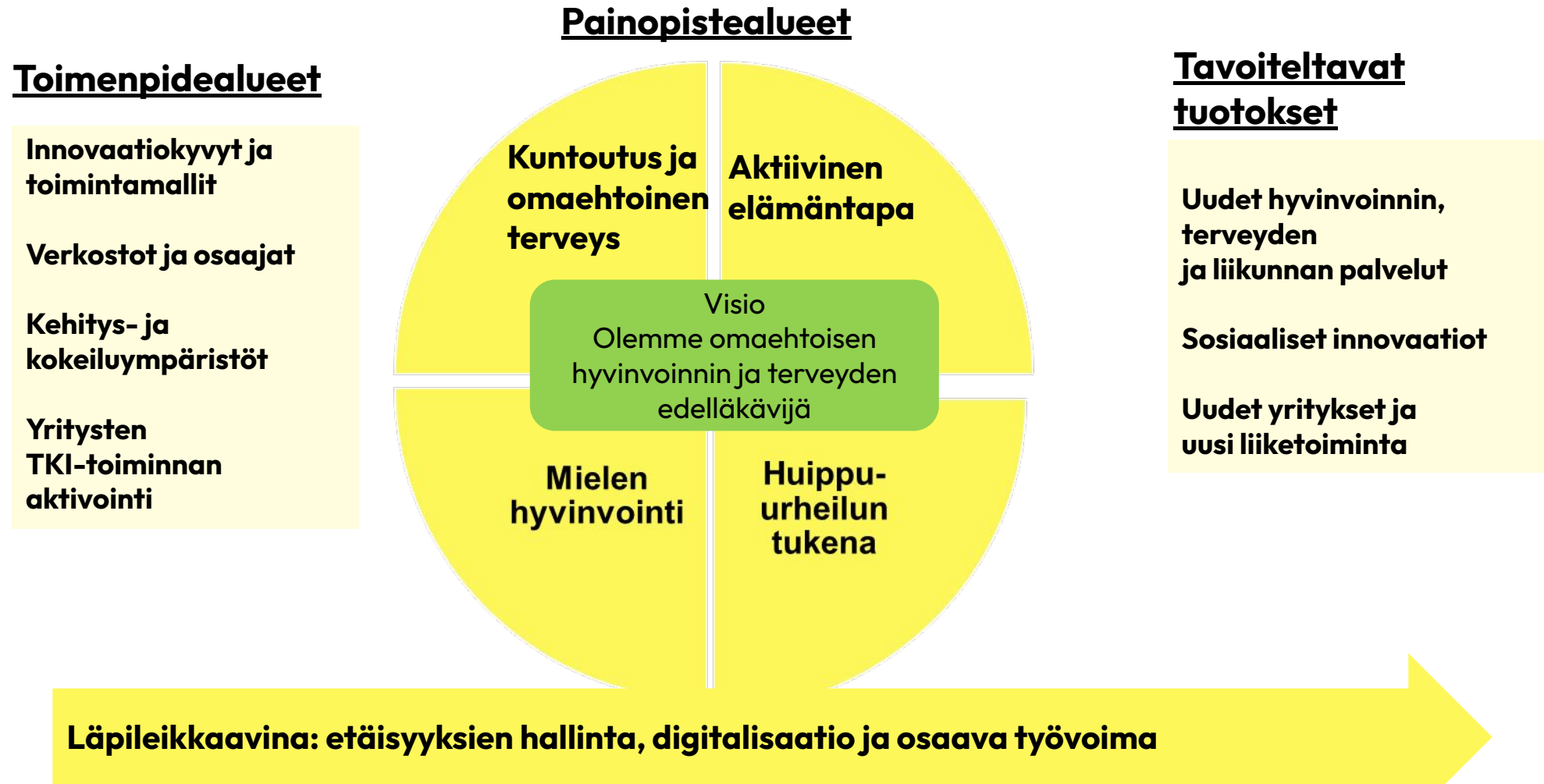

innokaupungit

Rovaniemen ekosysteemisopimus

Lapin hyvinvoinnin, terveyden ja liikunnan keskittymien rakentaminen

Rovaniemen ekosysteemisopimus: Tulevaisuuden hyvinvointi ja etäisyyksien hallinta –ekosysteemin painopistealueet

Yhteistyörakenteiden uudistamiselle erityinen tarve

- Terveyden ja hyvinvoinnin TKI-toiminta on hajallaan ja verkostot eivät tiedä toisistaan
- Yritysten pääsy TKI-verkostoihin haasteellista
- Hyvinvointialueiden perustaminen muuttaa TKI-toiminnan rakenteita ja samalla tarve TKI-toiminnalle kasvaa

- Liikunnan ja urheilun alan TKI-toiminta on keskittynyt oppilaitoksiin. Tutkimustiedon hyödyntäminen yrityksissä vähäistä eivätkä yritykset itse panosta riittävästi TKI-toimintaan. Myös kaupungit omat investoinnit tulisi saada tukemaan liikunnan ja urheilun liiketoiminnan kehittymistä.

Lapin hyvinvoinnin ja terveyden TKI-keskittymä

Lapland Health and Wellbeing Hub

Arctic Sport and Healthy Active Lifestyle Hub

Toimijaverkostoja, toimijaorganisaatioita, yksittäisiä toimijoita

Lapin terveyden ja hyvinvoinnin keskittymän valmisteluprosessi

Lapland Health and Wellbeing Hub

Kevät 2023

Ideointi- vaihe

- Perustelu
- Sidosryhmät
- Alustavat kehittämiskärjet
- Hankevalmistelu Wellbeing CoDe

- Täydentävät haastattelut 4-5/2023
- Ohjausryhmän 8.5. linjaukset
- Yhteenvedo ideavaiheen tuloksista (kesäkuu)
- Lapin hyvinvointipäivät – Yhdessä hyvinvointia Lappiin 16.-17.8TKI-keskittymän

Syksy 2023

Jatko- suunnittelu

- Tarve, visio, kehittämiskärjet, toimijat ja toimijoiden roolit
- Tiekartta 2024-2026
- Hankevalmistelu Käynnistyshanke

- Wellbeing CoDe -Lapin hyvinvoinnin ja terveyden TKI-keskittymän konseptointihanke (Lapin yliopisto & Lapin amk, ekosysteemisopimuksen rahoituksella)

Syksy 2024 - 2027

Käynnis- tys

- Toimijoiden ja toiminnan aktivointi ja pilotointi
- Toiminta- ja rahoitusmallin täsmentäminen

- EAKR-hankkeen valmistelu yhdessä Lapha, oppilaitokset & muut toimijat
- Hankkeen käynnistys 2025

Wellbeing CoDe – konseptointihanke (Lapin yliopisto & Lapin amk toteuttajina)

Lapland Health and
Wellbeing Hub

Toteutusaika: 12/2023 - 05/2024

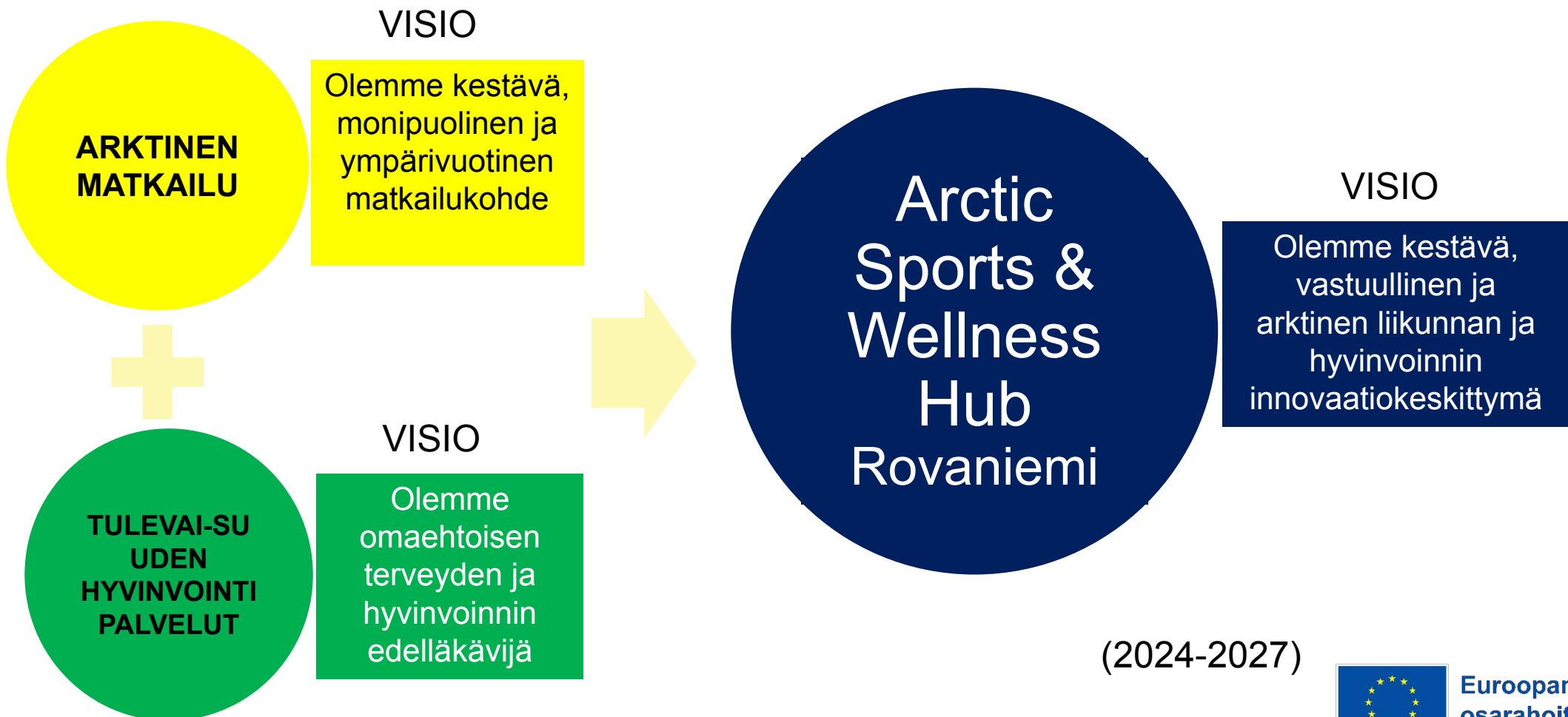
Projektipäälliköt: Mirja Kontiosalo, Lapin yliopisto, Sirpa Kaukiainen, Lapin amk

Wellbeing CoDe hankkeen tavoitteena on muodostaa alustava malli Lapin hyvinvoinnin ja terveyden TKI-keskittymän visiosta, kehittämissisällöistä ja toimijaverkostosta laajan alueellisen toimijaverkoston osallisuutta hyödyntämällä.

Tarve Lapin hyvinvoinnin ja terveyden TKI-keskittymän perustamiselle liittyy sekä hyvinvointi- ja sosiaalipalveluiden rakenteelliseen uudistukseen että tarpeeseen tehostaa TKI-toiminnan ja tutkitun tiedon hyödyntämistä palvelujen kehittämisessä ja tuottamisessa. Lapin erityishaasteita ovat ikääntyvä väestö, väestön suuri sairastavuus muuhun maahan verrattuna, palvelujen järjestäminen pitkien etäisyyksien ympäristössä sekä saamelaisväestön hyvinvointi- ja terveyspalvelujen kehittäminen valtakunnallisesti.

Rovaniemen ekosysteemisopimus (2021-2027) tukee alueen vahvuuksiin perustuvaa kasvua ja kansainvälistä liiketoimintaa

Arctic Sports and Healthy Active Lifestyle Hub (Business Rovaniemi toteuttajana)

- Toteutusaika: 4.12.2023 – 3.11.2024
- Projektipäällikkö: Tapio Virkkunen, koordinaattori Hanna Lehmus-Isojärvi

Hanke kokoaa avaintoimijat asettamaan kunnianhimoiset yhteiset tavoitteet, määrittelemään yhteiset painopisteet ja toteuttamaan käytännön toimenpiteitä tavoitteiden saavuttamiseksi.

Tarve liittyy osaltaan liikunnan, hyvinvoinnin ja urheilun TKI-toiminnan vaikuttavuuden lisäämiseen, mutta osaltaan myös matkailun ympärivuotisuuden lisäämiseen

Hankkeessa rakennetaan toimintamallia ja pysyvää kumppanuusverkostoa, joka mahdollistaa liikunnan, urheilun ja hyvinvointipalvelujen liiketoiminnan kasvun ja niiden hyödyntämisen myös matkailun ympärivuotisuuden lisäämiseksi.

Kumppanuudella kohti tavoiteltavaa maalia

ARCTIC SPORTS HUB JOHTORYHMÄ
Pj. Ulla-Kirsikka Vainio

MATKAILIJAT JA YRITYKSET
SUOMESTA JA MAAILMALTA

INFRA-STRUKT
UURI
Pj. Antti Lassila

KOULUTUS JA
OSAAMINEN
Pj. Saija
Niemelä-Pentti

TKI JA
LIIKETOIMINTA
Pj. Samppa Mäettä

JULK. TOIM. JA YRITYSTEN
INVEST.PÄÄTÖSTEN TEKIJÄT

KAUPUNKILAISET, YRITYKSET, SEURAT
JA MUUT SIDOSRYHMÄT ROVANIEMELLÄ

Kohti kansainvälisesti tunnettua liikunnan, hyvinvoinnin ja urheilun innovaatiokeskittymää

Kaupunkistrategia, kasvuohjelma, Pohjoisen Suomen ohjelma, kaupungin budjetti 2025

HELMIKUU

27.2. kello 15-17

- Keskustelu kaupungin ja muiden toimijoiden lähtökohdista ja odotuksista.
- Yhteinen tahtotila, suuntaviivat ja yhteistyöryhmien käynnistäminen.

MAALISKUU

22.3. kello 10-12

- Infrastruktuurin ryhmän kuvaus (1) nykytilasta, (2) tavoitetilasta 2030 ja (3) yhteisistä toimenpiteistä.

HUHTIKUU

16.4. kello 10-12

- Koulutuksen ja osaamisen ryhmän kuvaus (1) nykytilasta, (2) tavoitetilasta 2030 ja (3) yhteisistä toimenpiteistä.

TOUKOKUU

pe 31.5. kello 9-11

- TKI ja liiketoiminta-ryhmän kuvaus (1) nykytilasta, (2) tavoitetilasta 2030 ja (3) yhteisistä toimenpiteistä.

KESÄKUU

- Ryhmien työn yhteensovittaminen ja yhteiset jatkoaskeleet.
- Arctic Sport Hubin näkyvä julkistus kesälomien jälkeen.

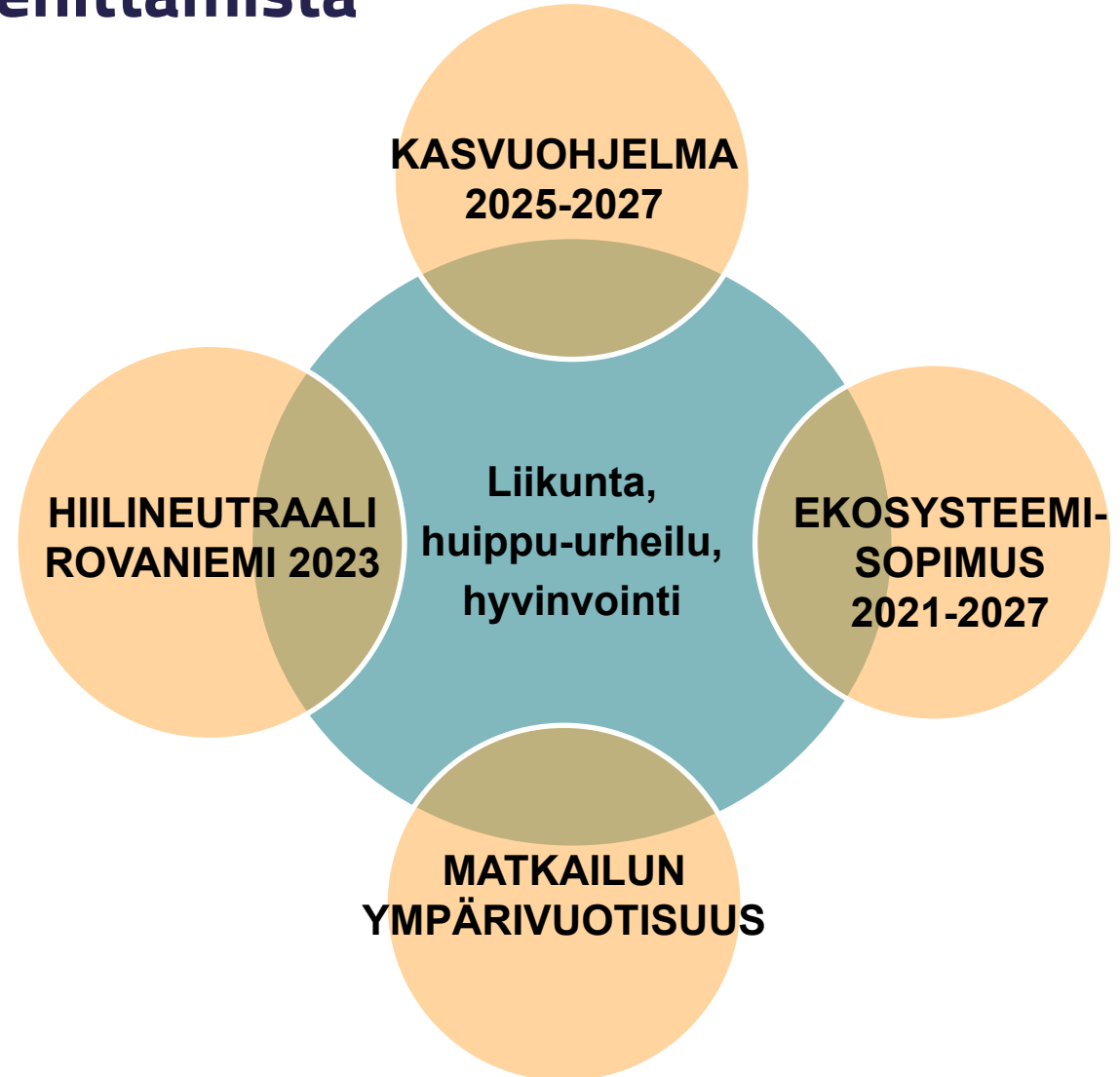
Teemaryhmät työskentelevät

REDU, AMK, Yliopisto, LUKE yritykset: strategiat ja budjetit 2025

Liikunnan, hyvinvoinnin ja urheilun TKI ja LIIKETOIMINTA kytkeytyy osaksi kaupungin elinvoiman kehittämistä

- Liikunta, huippu-urheilu ja hyvinvointipalvelut on tunnistettu ja valittu kaupunkikehittämisen ja elinkeinotoiminnan kehittämisen painopisteiksi
- Teema tukee vahvasti matkailun ympärivuotisuuden lisäämistä. Matkailun tulovirtaa alueelle (2023: 590 milj. euroa) voidaan tulevina vuosina lisätä kehittämällä lumettoman ajan palveluita.
- Rovaniemen alueella on runsaasti palveluyrityksiä, mutta ne ovat pieniä ja niiden panostus TKI-toimintaan vähäistä

Arktisen matkailun painopisteen vaikuttavuustarina

	Tavoite	Panokset ja toimenpiteet	Onnistumiset	Mittarit
Kestävä yhteiskunta	<p>Olemme ihmisen kokoinen kestävä ja vastuullisen matkailun edelläkävijäkaupunki, jossa asukkaat ja matkailijat voivat hyvin.</p> <p>Välitämme maailmalle arvovientinä kestävyttä ja vastuullisuutta ja arjen turvallisuutta korostavia arvoja, toimintatapoja ja perinteitä.</p> <p>Luonnon, aitouden ja perinnekulttuurin arvostus kokemusten kautta.</p>	<p>Hankeportfolion osaamiskärkiä:</p> <ul style="list-style-type: none">-Matkailun hiilijalanjälki-Lähimatkailu ja sen uusi arvo-Matkailun vastuullinen suunnittelu, tulevaisuus ja viestintä-Kestävän matkailun osaaminen ja vastuullinen työnantajuus	<p>Kaupunki on ottanut aktiivisen roolin kestävä matkailun kehittämisessä, jossa asukkaiden hyvinvointi on huomioitu</p> <ul style="list-style-type: none">-Rovaniemen matkailun uusi aika -hanke; matkailun kestävyys ja asukkaiden osallisuus-Arjen kiertotaloudesta kasvua ja hyvinvointia Rovaniemelle: kaupunkilaisilta ja matkailijoilta tarpeettomaksi jääneiden kulutushyödykkeiden kierrätys ja uusien yritysmallien pilotointi-Napapiirin Pajakylän tiehankkeet liikenneturvallisuuden lisäämiseksi	<ul style="list-style-type: none">- Rovaniemi saa STF-statusen v. 2025 mennessä alueen yritysten STF-merkkien kautta- Kaupungin matkailun kv-medianäkyvyys, jossa mainitaan kestävyys (Visit Rovaniemen mediaseuranta, tavoite 10% mediaosumista)- Paikallinen sosiaalinen hyväksyntä matkailulle- Lieveilmiöiden väheneminen- Knsainvälisten matkailijoiden viipymän pidentyminen- Alueen ravintola- ja aktiviteettipalvelut kasvaneet
Alueen innovaatiokyky	<p>Tavoittelemme matkailun ympärivuotista, kannattavaa ja vastuullista liiketoimintaa sekä haluttua työnantajaprofiilia.</p> <p>Matkailu on alueen tärkeä elinvoiman mahdollistaja, joka tarjoaa paikalliselle yhteisölle mahdollisuuden osallistua ja hyötyä matkailun kasvusta.</p>	<p>Hankeportfolion osaamiskärkiä:</p> <p><i>Liiketoiminnan kehittäminen:</i></p> <ul style="list-style-type: none">-Rovaniemen pyörämatkailun tiekartta 2030 - uudet pyöräreitit-Luontoelämyspalvelujen kehittäminen <p><i>Tulevaisuuden palvelumuotoilu:</i></p> <ul style="list-style-type: none">-Älykkäät liikuntareitit - palvelemaan matkailijoiden ja asukkaiden liikkumista-Liikunta- ja kulttuurikohteiden digitalisoinnin muotoilu-Tulevaisuuden työntekijät ja vastuullinen työnantajakuva <p><i>Digitaalinen vieraanvaraus ja asiakaskokemuksen parantaminen</i></p>	<ul style="list-style-type: none">-Pyörämatkailun yhteiskehittäminen kaupungin, yritysten, harrastajaryhmien välillä-Matkailun, hyvinvoinnin ja liikunnan rajapintahyötyjen vahvistuminen, tavoittena yritysveltoiset klusterit-Myönteisyys vähähiilisten matkakettujen kehittämiseen ja palveluihin nousussa (sähkökelkat ja Apukan yhteisbussikuljetukset)	<ul style="list-style-type: none">-Sähkömoottorikelkat (innovaatiot)-Matkailun liiketoiminnan kasvu (liikevaihto ja työpaikat)-Korkalovaara lähimatkailun pilottikohteena-Rovaniemen tunnettuus pyörämatkailukohteena-International House-selvitys/konseptin toteutus
Kasvun edellytykset	<p>Rovaniemen kaupungin matkailun strategiset kehittämissuunnat valittu.</p> <p>Alueen yritysten, oppilaitosten ja asukkaiden tiivistynyt yhteistyö.</p>	<ul style="list-style-type: none">- Matkailun kehittämistarpeet tunnistettu- Perustettu matkailun kehittämisryhmä- Käynnistetty kestävä matkailun hankkeita yritysten ja kaupunkikehittämisen tulevaisuustarpeet huomioiden	<ul style="list-style-type: none">-Ekosysteemin toimijoiden roolitus käynnistynyt- Rovaniemen matkailun toimenpideohjelman toteutus käynnissä	<ul style="list-style-type: none">-Matkailustrategian päivitys-Matkailuinvestoinnit alueella milj. euroa/vuosi-Matkailun TKI-hankkeet, volyyymi-Matkailun laajapohjaisen yhteisryhmän kokoukset-Asukkaiden osallistuminen matkailun kehittämistilaisuuksiin

Rovaniemen ekosysteemisopimus: Tulevaisuuden hyvinvointipalvelut ja etäisyyksien hallinta

	Tavoite	Panokset ja toimenpiteet	Onnistumiset	Mittarit
Kestävä yhteiskunta	<p>Olemme omaehtoisen hyvinvoinnin ja terveyden edelläkävijä ja kaupunki, jossa sosiaalinen hyvinvointi ja tasa-arvoisuus toteutuu.</p> <p>Meille tärkeitä arvoja ovat paikallisuus, arjen turvallisuus, sosiaalinen tasa-arvo, avoimuus, arvokas elämä.</p> <p>Edistämme kokonaisvaltaista mielen hyvinvointia. Tätä edesauttavat arkiliikkuminen, arjen helppous, yhteisöllisyys, kulttuurikokemukset ja puhdas luontoympäristö.</p>	<p>Sosiaali- ja terveystalouden kehittämiskärkiä:</p> <ul style="list-style-type: none">- Ikääntyvien hoito- ja palveluketjut- Matalan kynnyksen mielenterveyspalvelut ja ennakoiva nuorisotyö- Hyvinvoinnin johtaminen ja hyvinvointianalytiikka <p>Liikunnan ja urheilun kehittämiskärkiä</p> <ul style="list-style-type: none">- Liikunnan, urheilun ja fysioterapian kehitysympäristöt- E-Urheilu- Älykkäät ratkaisut fyysisen aktiivisuuden kannustamiseen	<p>Yksilöiden terveyttä ja toimintakykyä edistävät kehittämishankkeet ja innovaatiot</p> <p>Liikunnan, urheilun ja terveyden oppimis- ja kehitysympäristöt myös yritysten käyttöön</p> <p>Robottiikan ja datan hyötykäyttö terveys- ja hyvinvointipalveluissa</p>	<ul style="list-style-type: none">- Hyvinvointikyselyiden tulokset (joka 2. vuosi kaupungin toimesta)- Yhteisön osallistumisaste- Terveystalouden saavutettavuus ja laatu- Kulttuuripalveluiden ja harrastusmahdollisuuksien saatavuus ja käyttöaste
Alueen innovaatio-kyky	<p>Vahvistamme hyvinvoinnin ja terveyden innovaatioiden kehittämissympäristöjä.</p> <p>Luomme monipuoliset mahdollisuudet arkiliikkumiselle, liikunnan harrastamiselle ja urheilulle sekä niitä tukeville innovaatioille.</p> <p>Vahvistamme Rovaniemeä kansainvälisesti tunnettuna liikunnan, hyvinvoinnin ja urheilun innovaatiokeskittymänä.</p> <p>Digitaaliset ja etäisyyksien hallinnan ratkaisut auttavat tuottamaan oikea-aikaisia palveluita harvaanasutuille alueille.</p>	<p>Liiketoiminnan kehittäminen:</p> <ul style="list-style-type: none">- Älykkäät liikuntareitit- Uudet pyöräreitit (Santa's Trail ja Ounasvaaraan mtb)- Luontoelämys- ja liikuntamatkailun innovaatioklusterin esiselvitys- Kestävän pyörämatkailun ja pyöräilyosaamisen räättälöity oppimispolkukokonaisuus <p>Sosiaaliset innovaatiot:</p> <ul style="list-style-type: none">- Nuorten psykososiaalisen tuen palvelut- Liikunnan ja kulttuurikohteiden digitalisoinnin muotoilu <p>Kehitysympäristöt ja etäisyyksien hallinta</p> <ul style="list-style-type: none">- Arctic Sport & Wellness Hub- Arctic Robo Welfare- Lapin hyvinvoinnin ja liikunnan TKI-keskittymä- Datacenter esiselvitys	<p>Pyörämatkailun tiekartta 2030 ja uudet kestävät pyöräilyreitit</p> <p>Lapin hyvinvointipäivät (2 p:n tapahtuma)</p> <p>Arctic Sport Hub- tiekartta 2023-2027</p>	<ul style="list-style-type: none">- Welcome Cyclist -tunnusten lukumäärä- Pyörävuokrauksen liikevaihto (kysely alueen yrityksille)- Ounasvaaran kävijälaskuri (hiihto & pyöräily)- Liikunnan, urheilun ja hyvinvoinnin uudet yritykset (lkm.)
Kasvun edellytykset	<p>Uudistamme Lapin hyvinvoinnin ja terveyden TKI-toiminnan yhteistyörakenteita uuden liiketoiminnan ja innovaatioiden tueksi.</p> <p>Parannamme Rovaniemen kansallista ja kansainvälistä tunnettua liikunnan, hyvinvoinnin ja urheilun innovaatioiden kehitys- ja testiympäristönä.</p>	<p>Lapin hyvinvoinnin ja terveyden TKI-keskittymän valmistelu alueen sidosryhmien kanssa</p> <p>Liikunnan, urheilun ja hyvinvoinnin TKI-keskittymän (Arctic Sport & Wellness Hub) valmistelu</p> <p>Alueen veto- ja pitovoiman lisääminen korkeakoulutetuille</p>	<p>Kaupunki on sitoutunut liikunnan, urheilun ja hyvinvointipalveluiden elinkeinotoiminnan vahvistamiseen</p> <p>Kaupungin, opiskelijoiden ja oppilaitosten välinen yhteistyö on vahvistunut. Yritykset osallistuvat aktiivisesti yhteishankkeisiin</p>	<ul style="list-style-type: none">- Hyvinvoinnin ja liikunnan yhteishankkeet (lkm.)- Alueen yritysten osallistuminen TKI-hankkeisiin ja keskittymien valmisteluun- Liikuntaa, hyvinvointia ja urheilua tukevat investointihankkeet- Korkeakoulutettujen osuus alueen työllisistä

innokaupungit

Yhteystiedot

Pirjo Kutinlahti

Pirjo.kutinlahti@rovaniemi.fi

040 4837974

Euroopan unionin
osarahoittama